

Prop.
1986/87: 62

Regeringens proposition

1986/87: 62

om godkännande av en överenskommelse
mellan Sverige och Tyska Demokratiska
Republiken om reglering av
förmögenhetsrättsliga frågor

Regeringen föreslår riksdagen att anta det förslag som har tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 31 oktober 1986.

På regeringens vägnar

Ingvar Carlsson

Sten Andersson

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner en överenskommelse mellan Sverige och Tyska Demokratiska Republiken (DDR) avsedd att slutligt reglera ersättningsanspråk beträffande svensk egendom som efter andra världskriget är föremål för statlig förvaltning eller andra tvångsåtgärder i DDR. Enligt överenskommelsen skall regeringen i DDR till Sveriges regering betala ett nettobelopp om 70 milj. kr. i ersättning för den svenska egendomen. Detta belopp skall sedan fördelas mellan de svenska rättsägarna.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 31 oktober 1986

Närvarande: statsministern Carlsson, ordförande, och statsråden Feldt, Sigurdson, Gustafsson, Leijon, Hjelm-Wallén, Peterson, S. Andersson, Bodström, Göransson, Gradin, Dahl, R. Carlsson, Holmberg, Hellström, Wickbom, Johansson, Hulterström, Lindqvist, G. Andersson, Lönnqvist

Föredragande: statsrådet S. Andersson

Proposition om godkännande av en överenskommelse mellan Sverige och Tyska Demokratiska Republiken om reglering av förmögenhetsrättsliga frågor

1 Inledning

I och med att Sverige och Tyska Demokratiska Republiken (DDR) den 21 december 1972 träffade en överenskommelse om upprättande av diplomatiska förbindelser skapades förutsättningar för att ta upp den sedan andra världskrigets slut aktuella frågan om ersättning för svensk egendom i den del av det f. d. Tyska Riket som numera motsvaras av DDR. Parterna undertecknade nämligen samtidigt ett protokoll om utvecklandet av deras ömsesidiga förbindelser. I protokollet uttalade de bl. a. att de skulle inleda förhandlingar om en reglering av förmögenhetsrättsliga frågor. Sådana förhandlingar har därefter förts sedan december 1973. Förhandlingarna har nu avslutats i och med att en överenskommelse mellan Sverige och DDR om reglering av de förmögenhetsrättsliga frågorna undertecknats den 24 oktober 1986 i Berlin. Överenskommelsen, som är avfattad på svenska och tyska, samt en till denna hörande skriftväxling bör fogas till regeringsprotokollet i detta ärende som *bilagor 1 och 2*.

2 Bakgrund

Efter det tyska sammanbrottet i maj 1945 befann sig den utländska egendomen i den del av Tyska Riket som numera motsvaras av DDR i ett helt oreglerat rättsläge.

Den 10 september 1945 genomfördes en jordreform (Bodenreform). Genom denna reform drogs större jordegendomar in till staten. Egendomarna styckades och fördelades till lantarbetare utan att någon ersättning lämnades till vare sig inländska eller utländska ägare. Inteckningshavare i sådan egendom fick inte heller någon ersättning.

Den 6 september 1951 utfärdade DDR en förordning om förvaltning och skydd av utländsk egendom i DDR ("Verordnung über die Verwaltung und

den Schutz ausländischen Eigentums in der DDR[†]). Förordningen omfattade all egendom i DDR, som den 8 maj 1945 tillhörde utländska medborgare eller stod under direkt eller indirekt inflytande av utlänningar. Genom förordningen frångogs de utländska ägarna all möjlighet att förfoga över egendomen, och rättshandlingar företagna av dem beträffande egendomen blev ogiltiga. Ägarna saknade insyn i förvaltningen, och någon redovisningsskyldighet gentemot dem erkändes inte.

Även andra lagar och förordningar av nationaliseringskaraktär drabbade en mindre del av den svenska egendom som det här är fråga om. Anledning saknas emellertid att här redogöra för dessa föreskrifter.

Genom 1948 års valutareform skrevs alla gamla konton avseende bankfordringar ned i förhållandet 10:1. Ansökan om omvärdering av äldre konton skulle ske senast den 30 september 1952. Om någon sådan ansökan inte gjordes, upphörde kontot att gälla.

I detta sammanhang bör påpekas att särskilda regler gäller i fråga om egendom som tillfallit svenska (och andra utländska) medborgare genom arv eller testamente efter den 8 maj 1945. Här gäller i princip att ägaren själv kan tillsätta och entlediga förvaltare av egendomen. Avkastningen kan sättas in på ett särskilt bankkonto i DDR. Egendomen kan även säljas efter särskilt tillstånd av myndighet i DDR. Möjligheten att förfoga över avkastning och uppburet belopp vid försäljning är dock begränsad av gällande valutalagstiftning.

Med stöd av protokollet den 21 december 1972 om utvecklandet av ömsesidiga förbindelser begärde Sverige i mars 1973 att förhandlingar om reglering av de förmögenhetsrättsliga frågorna skulle tas upp snarast möjligt. I anslutning härtill införde utrikesdepartementet i vissa svenska tidningar ett meddelande till svenska medborgare och svenska juridiska personer, vars egendom i DDR ställts under förvaltning eller vars ekonomiska intressen drabbats av andra tvångsåtgärder från DDR:s sida och som på grund därav ansåg sig ha ersättningsanspråk mot DDR. I meddelandet uppmanades de som ansåg sig drabbade att anmäla sina anspråk till utrikesdepartementets rättsavdelning. Med anledning av detta meddelande inkom under tiden den 8 mars 1973 – den 4 juli 1974 anmälningar från 281 rättsägare. Många av dem hade redan tidigare anmält sina krav till utrikesdepartementet. Därefter har anmälningar inkommit från ytterligare 70 rättsägare. En del av anmälningarna upptog fordringar av flera slag. Ersättningsanspråken avsåg huvudsakligen fastigheter, företag, in-teckningsfordringar och banktillgodohavanden.

3 Förhandlingarna

Ersättningsförhandlingarna mellan Sverige och DDR inleddes i december 1973. Sammanlagt 19 förhandlingsomgångar har förekommit, den sista i september 1986 i Stockholm.

De första årens förhandlingar ägnades uteslutande åt en noggrann teknisk genomgång av de olika anspråken. Redan vid det första mötet gjorde DDR klart att man endast kunde diskutera anspråk som avsåg egendom i

†1 Riksdagen 1986/87. I saml. Nr 62

svensk ägo den 8 maj 1945 och som förvaltades enligt förordningen den 6 september 1951. Senare under förhandlingarna har emellertid också behandlats egendom som kommit i svensk ägo efter den 8 maj 1945 och som är föremål för statlig förvaltning eller andra tvångsåtgärder i DDR.

De första årens förhandlingar ledde inte till några märkbara framsteg. Någon egentlig sakdiskussion av principfrågor förekom inte. Värderingsfrågor diskuterades inte heller. I ett försök att bringa frågan ur världen framfördes från svensk sida önskemål om ett avtal om ersättning med en totalsumma (globalersättning). DDR visade emellertid då inget intresse för en sådan lösning.

Vid de diskussioner i principiella frågor som sedan ägde rum visade det sig att starkt skiljaktiga meningar rådde mellan parterna. DDR var inte berett att betala ersättning för egendom som tillhörde svenska dotterbolag med säte i Förbundsrepubliken Tyskland men som hade egendom i DDR: Sverige var inte behörigt att företräda dessa bolag, eftersom de hade sitt säte i Förbundsrepubliken. Enligt DDR kunde dessa bolag endast företrädas av Förbundsrepubliken (den s. k. säteteorin). Sverige hävdade att ett bolags rättsställning skulle bedömas med hänsyn till nationaliteten hos den eller de personer som kontrollerar bolaget och dess verksamhet (den s. k. kontrollteorin). Man borde således se till realiteterna bakom ett bolag, vem som verkligen ägde det, och inte betrakta företagens säte som utslagsgivande. De svenska krav som framförts på grundval av kontrollteorin hade anmälts av sex svenska moderbolag till förmån för dotterbolag i Förbundsrepubliken, vilka de ägde nära nog till 100%. (I något fall var andelen mindre.) Sverige hade dessutom fört fram och också fått gehör för krav på grundval av kontrollteorin vid reglering av ersättningsfrågor med andra länder, såsom Polen, Tjeckoslovakien och Ungern. Under förhandlingarnas gång vidhöll parterna sina principiella ståndpunkter i denna fråga.

Beträffande jordreformen år 1945 vitsordade DDR att reformen i och för sig innebar nationalisering, men gjorde gällande att någon ersättning likväl inte skulle betalas till förutvarande ägare, eftersom reformen primärt inte hade till syfte att nationalisera egendomen utan att reformera formerna för förvaltningen av jorden. Reformen var enligt DDR:s uppfattning oantastbar och kunde således inte bli föremål för förhandlingar. Sverige hävdade att jordreformen utgjorde ett klart fall av nationalisering för vilken det förelåg ersättningsskyldighet till svenska medborgare enligt folkrättens regler oavsett syftet med lagstiftningen. DDR medgav i slutskedet av förhandlingarna att betala ersättning avseende två fastigheter, vilka tagits i anspråk med stöd av jordreformen.

Under förhandlingarna framförde DDR även ersättningskrav mot Sverige. Dessa krav avvisades i samtliga fall från svensk sida. Med hänsyn till att avtalet innebär att DDR:s regering ensidigt till Sveriges regering skall betala ett nettobelopp och att samtliga frågor därigenom anses reglerade saknas anledning att här redogöra för dessa motkrav.

Såvitt avser värderingen av fastigheterna gjorde DDR gällande att denna skulle hänföra sig till tidpunkten för ett kommande avtal mellan parterna om de förmögenhetsrättsliga frågorna. DDR hävdade vidare att regler i DDR skulle vara tillämpliga vid värderingen, eftersom fastigheterna var

belägna där. DDR framhöll därvid att man inte var beredd att acceptera att andra värderingsnormer än de som gällde i DDR skulle ligga till grund för värderingen av fastigheterna. DDR presenterade en värderingsmodell som ledde till symboliska värden på fastigheterna.

Förhandlingarna ägnades under många år uteslutande åt tekniska detaljfrågor, och parterna upprepade och vidhöll sina ståndpunkter i de principiella frågorna.

Efter den tionde förhandlingsomgången, som ägde rum i Stockholm i juni 1981, gjordes ett avbrott i förhandlingarna. Anledningen härtill var att förhandlingarna varit resultatlösa och att man inte kunde skönja någon lösning. Eftersom arbetet inte ledde framåt beslöt man på svensk sida att vid kommande förhandling föra fram till beloppet preciserade yrkanden beträffande de olika förmögenhetsobjekten och därigenom etablera en "svensk siffra" som utgångspunkt för konkreta förhandlingar. Därefter företogs inom utrikesdepartementets rättsavdelning en förnyad genomgång av samtliga anspråk. Man bedömde därvid om och i vilken omfattning de anmälda fordringsanspråken borde stödjas i de fortsatta förhandlingarna och försökte samtidigt få fram värden på de olika förmögenhetsobjekten. Vid denna genomgång framkom att en inte obetydlig del av anmälningarna avsåg dels privatförvaldad egendom som inte var föremål för direkta tvångsåtgärder i DDR, dels bistånd med transferering av banktillgodohavanden på s. k. "Devisenausländerkonten", vilka tillkommit efter den 8 maj 1945, t. ex. på grund av att någon ärvt medel i DDR. Innestående medel på sådana konton får enligt östtyska valutabestämmelser inte föras ut ur DDR utan endast användas i DDR för särskilda ändamål. Den av rättsägarna ingivna dokumentationen i de olika ärendena, särskilt materialet som stod till förfogande för uppskattning av värdet på de olika förmögenhetsobjekten, visade sig i många fall vara mycket bristfällig.

Vid värderingen av fastigheterna konstaterades på svensk sida att man inte kunde acceptera de av DDR tillämpade värderingsreglerna, vilka var anpassade för värdering av egendom som tillhörde medborgare i DDR. En sådan värdering skulle inte på långt när ha återspeglat de verkliga förlusterna. På grund av de rådande egendomsrättsliga förhållandena i DDR var det inte heller realistiskt att försöka fastställa marknadsvärden på fastigheterna. Det blev därför nödvändigt att finna en annan norm eller beräkningsgrund. Valet kom slutligen att falla på ett taxeringsvärde (s. k. Einheitswert) som härrörde från tiden för tvångsåtgärderna och som åsatts av tyskarna själva. Det "Einheitswert" som gällde senast vid den tidpunkt då tvångsåtgärderna vidtogs ansågs motsvara en fastighets värde, om inte särskilda omständigheter föranledde någon annan bedömning. Från detta värde gjordes avdrag för in-teckningar som fastighetsägaren uppgett. I förekommande fall reducerades värdet även med hänsyn till krigsskador.

Vid värdering av företag togs som huvudsaklig utgångspunkt ett företags bokförda värde eller dess substansvärde. I flertalet fall skedde värderingen på grundval av rättsägarnas ingivna utlåtanden av auktoriserade revisorer.

Här kan inskjutas att DDR under de senaste åren på sin sida utfört värderingar av de svenska företag, vilka DDR i princip medgivit att betala

ersättning för. Värderingarna har underställts de svenska rättsägarna. Några av dem har godkänt värderingarna.

Efter uppehåll på nära tre år fortsatte förhandlingarna i april 1984 i Berlin. Sverige framställde då yrkanden med ett bestämt belopp för varje individuell fordran. I vissa fall hade det dock inte varit möjligt att fastställa något värde. I förekommande fall hade avräknats vad en rättsägare fått i utdelning ur den beslagtagna tyska egendomen från den s. k. likvidationsnämnden.

Huvuddelen av de anmälda anspråken var uttryckta i riksmark (RM) eller mark (M). Dessa anspråk hade räknats om till svenska kronor. Vid den tidpunkt då tvångsåtgärderna vidtogs var kursen i nästan samtliga fall att 100 M motsvarade 168 kr. (Den 1 januari 1984 var 100 M lika med 300 kr.) Omräkning till svenska kronor gjordes till den kurs, som gällde när tvångsåtgärderna vidtogs, eftersom det kunde anses som oskäligt att tillämpa en senare förmånligare kurs och på de omräknade beloppen yrka ränta (se i det följande).

Den preliminära summan för de svenska kraven – bortsett från den mindre del som det inte varit möjligt att värdera – uppgick till ungefär 168 milj. kr. Bland de svenska anspråken intog två krav från vardera STAB (numera Swedish Match) och ESAB en särställning genom kravens storlek. Dessa krav tillsammans uppgick till mer än två tredjedelar av det totala svenska kravet.

Med hänsyn till den långa tid som förflutit efter det att DDR övertagit den svenska egendomen yrkades dröjsmålsränta med sex procent, fast årlig ränta, från den ungefärliga tidpunkt då tvångsåtgärderna vidtogs till tidpunkten för betalningen. Eftersom räntan, beräknad på detta sätt, uppgick till ca 200 milj. kr., omfattade det preliminära svenska kravet ungefär 368 milj. kr.

I anslutning till de återupptagna förhandlingarna återkallade Sverige en del av de framförda anspråken. I vissa fall var det fråga om anspråk, som efter en närmare granskning visat sig inte vila på folkrättslig grund, t. ex. privatförvaltade fastigheter som inte träffats av några tvångsåtgärder i DDR utan vilka fastighetsägarna enligt uppgift av DDR fortfarande kunde förfoga över. Vidare undantogs de tidigare nämnda "Devisenausländerkonten". Som framgår av skriftväxlingen, bilaga 2, kommer Sverige och DDR, efter det att avtalet om reglering av de förmögenhetsrättsliga frågorna trätt i kraft, att uppta förhandlingar om överförande av bankmedel mellan länderna. Vissa anspråk, grundade på jordreformen år 1945, hade anmälts av sökande som inte var svenska medborgare vid tidpunkten för nationaliseringen. Också i dessa fall återkallades anspråken. I princip återkallades även krav avseende bankkonton vilka inte omvärderats efter valutareformen år 1948. I andra fall återkallades krav som inte styrkts och som det mot DDR:s bestridande inte varit meningsfullt att vidhålla.

Från DDR:s sida framfördes åtskilliga invändningar mot de svenska yrkandena. De principiella ståndpunkterna vidhölls, värderingsmetoderna kunde inte godtas och vissa framförda krav var över huvud taget inte ersättningsgilla. Ränteyrkandet avvisades bestämt med motiveringen att det saknade hävd i folkrätten.

Förhandlingarna fortsatte därefter i november 1984 samt i maj och i december 1985. Positionerna var fortfarande låsta och någon utsikt till snar lösning kunde inte skönjas.

Vid en förhandlingsomgång i april 1986 tog förhandlingarna emellertid en ny vändning. Parterna förklarade sig beredda att i en positiv anda söka finna lösningar som snabbt skulle leda fram till en överenskommelse. Från svensk sida hävdades att parterna inte längre borde fördjupa sig i enskilda yrkanden eller i principiella frågor. Parternas inställning i de principiella frågorna var ju sedan länge känd, och ingen av dem var villig att ge avkall på sin ståndpunkt. Förhandlingarna borde i stället inriktas på en uppgörelse kring en globalsumma. DDR gjorde först gällande att det var nödvändigt att parterna enades om vilka anspråk som skulle omfattas av överenskommelsen. Parterna var emellertid överens om att det var den svenska regeringens sak att fördela ersättningen mellan rättsägarna, och vid senare förhandlingar kom man också fram till att lösningen låg i att bestämma ersättningen som en globalsumma.

En betydelsefull faktor för den svenska hållningen i förhandlingarnas slutskede var inställningen hos de båda största anspråkshavarna. Vid underhandskontakter mellan den svenska förhandlingsdelegationen och företrädare för Swedish Match och ESAB under våren 1986 förklarade bolagen nämligen att de var beredda att sätta ned sina anspråk högst avsevärt vid fördelningen av ersättningsbeloppet. En förutsättning var dock dels att Swedish Match och ESAB verkligen fick ersättning i enlighet med sina justerade krav, dels att ett avtal kom till stånd inom rimlig tid.

4 Överenskommelsen

Enligt överenskommelsen förbinder sig DDR:s regering att till Sveriges regering betala ett globalbelopp om 70 milj. svenska kr. avseende svensk förmögenhet som är föremål för statlig förvaltning eller andra åtgärder från DDR:s sida. En förutsättning för ersättningsskyldigheten är att de förmögenhetsrättsliga anspråken tillkom de svenska rättsägarna den 8 maj 1945 och tillkommer dem vid den tidpunkt då avtalet undertecknas. För fördelningen av beloppet mellan de svenska intressenterna svarar Sveriges regering. Genom överenskommelsen regleras också förmögenhetsrättsliga anspråk, som tillkommer DDR och som hänför sig till den ovannämnda förmögenheten (artiklarna 1 och 2).

I artikel 3 sägs att avtalet inte gäller svensk egendom som uppstått på DDR:s territorium efter den 8 maj 1945 och som förvaltas på civilrättslig grund. Som tidigare nämnts (avsnitt 3) har förhandlingarna avsett även egendom som kommit i svensk ägo efter den 8 maj 1945 och är föremål för statlig förvaltning eller andra tvångsåtgärder i DDR. Innebörden i artikeln är alltså att även denna egendom omfattas av ersättningsbeloppet.

Med medborgare i Sverige och i DDR avses enligt avtalet personer som vid tidpunkten för undertecknandet av avtalet enligt lagstiftningen i Sverige resp. DDR innehar dess medborgarskap (artikel 4).

DDR förbinder sig att till Sveriges Riksbank betala ersättningsbeloppet i

två lika stora delbetalningar. Den första delbetalningen skall ske senast tre månader och den andra senast nio månader efter det att avtalet trätt i kraft (artikel 5).

Genom överenskommelsen är alla mellan de avtalslutande parterna oregrerade förmögenhetsrättsliga anspråk slutgiltigt reglerade. Eftersom globalsumman är avsedd att slutligt reglera ersättningsfrågan har parterna förbundit sig att gentemot varandra inte framställa anspråk som omfattas av överenskommelsen eller att stödja sådana anspråk på något sätt (artikel 6).

Anspråk avseende förmögenhet som omfattas av avtalet och som efter det att avtalet trätt i kraft reses av en tredje stat mot DDR skall vidarebefordras till Sverige. På motsvarande sätt skall anspråk som reses av en tredje stat mot Sverige vidarebefordras till DDR (artikel 7).

5 Föredraganden

Det avtal som jag nu har redogjort för är avsett att slutligt reglera vissa förmögenhetsrättsliga anspråk mellan Sverige och DDR. De svenska ersättningsanspråken har uppstått på grund av att svensk egendom i den del av f. d. Tyska Riket som nu motsvaras av DDR efter andra världskriget ställts under statlig förvaltning eller blivit föremål för andra tvångsåtgärder i DDR. Ersättningsfrågan har således länge väntat på en lösning. Förhandlingar har förts mellan Sverige och DDR alltsedan december 1973. Det är därför med stor tillfredsställelse som jag konstaterar att det varit möjligt att nu uppnå en överenskommelse i saken.

Ersättningsavtalet innebär i korthet att DDR:s regering till Sveriges regering skall betala en globalsumma om 70 milj. svenska kr. Betalningen skall verkställas genom två lika stora delbetalningar, tre resp. nio månader efter det att avtalet trätt i kraft. Ersättningen skall täcka svenska anspråk som avser förmögenhet som är föremål för statlig förvaltning eller andra tvångsåtgärder från DDR:s sida under förutsättning att det rör sig om anspråk som var svenska den 8 maj 1945 och som alltjämt var svenska när avtalet undertecknades den 24 oktober 1986. Ersättningsbeloppet skall fördelas av Sveriges regering och dispositionen av detta är således uteslutande en svensk angelägenhet.

Genom avtalet har uppnåtts en reglering av en komplicerad fråga där parterna – vilket inte är ovanligt vid ersättningsförhandlingar av detta slag – har haft vitt skilda utgångspunkter. Uppfattningarna har gått isär inte bara i fråga om principerna för ersättningsskyldigheten utan också rörande värderingsmetoder och enskildheter i framförda krav. Det resultat som nu föreligger får enligt min mening med hänsyn till omständigheterna anses tillfredsställande. Ett ytterligare uppskov med ersättningsfrågan för nya förhandlingsomgångar skulle knappast ha ökat utsikterna för en gynnsammare uppgörelse. Jag föreslår därför att regeringen förelägger riksdagen avtalet för godkännande.

Om riksdagen godkänner avtalet, bör regeringen tillsätta en särskild nämnd med uppgift att upprätta och till regeringen inkomma med förslag

till fördelning av medlen mellan de svenska rättsägarna. Till ordförande i nämnden bör utses en person med hög juridisk kompetens. Jag avser att senare återkomma i denna fråga till regeringen men vill redan nu redovisa hur jag ser på vissa frågor med anknytning till fördelningsarbetet.

Vid fördelningen bör hänsyn givetvis tas till de resultat som uppnåtts under förhandlingarna. Av globalersättningens natur och avtalets konstruktion följer att nämnden har frihet att föreslå ersättning för anspråk som Sverige framfört och vidhållit, även om DDR bestritt ersättningsskyldighet för dem. Ersättning bör således betalas t. ex. för de anspråk som framförts på grundval av den s. k. kontrollteorin. Swedish Match och ESAB, vilka nedsatt sina yrkanden avsevärt för att underlätta en uppgörelse, bör som en utgångspunkt erhålla ersättning i enlighet med de yrkanden som de under hand fört fram till den svenska förhandlingsdelegationen. Vidare bör de rättsägare som godkänt de av DDR gjorda värderingarna av företag i princip erhålla ersättning med de belopp som de har godtagit. Som tidigare nämnts (avsnitt 4) bör ersättning betalas också för egendom som kommit i svensk ägo efter den 8 maj 1945 och som är föremål för tvångsåtgärder i DDR. Jag förutsätter vidare att nämnden i sitt förslag till regeringen rörande fördelning av medlen kommer att ta särskild hänsyn till rättsägare med små anspråk.

6 Hemställen

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen att godkänna överenskommelsen mellan Sverige och Tyska Demokratiska Republiken om reglering av förmögenhetsrättsliga frågor.

7 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta det förslag som föredraganden har lagt fram.

**Avtal
mellan Konungariket Sveriges regering
och Tyska Demokratiska Republikens re-
gering om reglering av förmögenshets-
rättsliga frågor**

Konungariket Sveriges regering och Tyska Demokratiska Republikens regering,

ledda av en önskan att lämna ett bidrag till en ytterligare utveckling av förbindelserna mellan Konungariket Sverige och Tyska Demokratiska Republiken,

på grundval av protokollet mellan Kungliga svenska regeringen och Tyska Demokratiska Republikens regering om utvecklandet av deras ömsesidiga förbindelser av den 21 december 1972,

som strävar efter att reglera alla mellan de båda parterna oreglerade förmögenshetsrättsliga frågor,

har överenskommit följande:

Artikel 1

1. Tyska Demokratiska Republikens regering betalar till Konungariket Sveriges regering ett nettobelopp om sjuttio miljoner (70 000 000) svenska kronor såsom ersättning för de i artikel 2 omnämnda förmögenshetsrättsliga anspråken.

2. För fördelningen av detta belopp svarar Konungariket Sveriges regering.

Artikel 2

Genom detta avtal regleras:

1. förmögenshetsrättsliga anspråk som tillkommer Konungariket Sverige samt svenska medborgare och svenska juridiska personer och som avser förmögenhet som är föremål för statlig förvaltning eller andra åtgärder från Tyska Demokratiska Republikens sida, under förutsättning att de förmögenshetsrätts-

Abkommen

zwischen der Regierung des Königreiches Schweden und der Regierung der Deutschen Demokratischen Republik zur Regelung vermögensrechtlicher Fragen

Die Regierung des Königreiches Schweden und die Regierung der Deutschen Demokratischen Republik,

geleitet von dem Wunsch, einen Beitrag zur weiteren Entwicklung der Beziehungen zwischen dem Königreich Schweden und der Deutschen Demokratischen Republik zu leisten,

auf der Grundlage des Protokolls zwischen der Königlich Schwedischen Regierung und der Regierung der Deutschen Demokratischen Republik über die Entwicklung ihrer gegenseitigen Beziehungen vom 21. Dezember 1972,

in dem Bestreben, alle zwischen beiden Seiten offenen vermögensrechtlichen Fragen zu regeln,

haben folgendes vereinbart:

Artikel 1

1. Die Regierung der Deutschen Demokratischen Republik zahlt an die Regierung des Königreiches Schweden eine Nettosumme von siebenzig Millionen (70 000 000) Schwedische Kronen zur Abgeltung der in Artikel 2 genannten schwedischen vermögensrechtlichen Ansprüche.

2. Die Verteilung dieser Summe fällt in die Zuständigkeit der Regierung des Königreiches Schweden.

Artikel 2

Durch dieses Abkommen werden geregelt:

1. Vermögensrechtliche Ansprüche, die dem Königreich Schweden, schwedischen Staatsbürgern und schwedischen juristischen Personen zustehen und die sich auf Vermögen beziehen, das Gegenstand staatlicher Verwaltung oder anderer Massnahmen von seiten der Deutschen Demokratischen Repu-

liga anspråken tillkom dem den 8 maj 1945 och tillkommer dem vid tidpunkten för undertecknandet av detta avtal.

2. förmögenhetsrättsliga anspråk som tillkommer Tyska Demokratiska Republiken samt Tyska Demokratiska Republikens medborgare och juridiska personer och som hänför sig till den i punkt 1 nämnda förmögenheten.

Artikel 3

Detta avtal gäller inte för förmögenhet som uppstått för Konungariket Sverige samt svenska medborgare och juridiska personer på Tyska Demokratiska Republikens territorium efter den 8 maj 1945 och som förvaltas på civilrättslig grund.

Artikel 4

1. Med medborgare i Konungariket Sverige enligt detta avtal avses personer som vid tidpunkten för undertecknandet av detta avtal enligt lagstiftningen i Konungariket Sverige innehar dess medborgarskap.

2. Med medborgare i Tyska Demokratiska Republiken enligt detta avtal avses personer som vid tidpunkten för undertecknandet av detta avtal enligt lagstiftningen i Tyska Demokratiska Republiken innehar dess medborgarskap.

Artikel 5

Tyska Demokratiska Republiken kommer mot bakgrund av det stora exportöverskott som Tyska Demokratiska Republiken haft i utrikeshandeln med Konungariket Sverige under de senaste åren att betala det i artikel 1 punkt 1 nämnda nettobeloppet i två lika stora rater till Sveriges Riksbank: den första raten förfaller inom tre (3) månader, den andra raten inom nio (9) månader efter det att detta avtal trätt i kraft.

blik ist, unter der Voraussetzung, dass die vermögensrechtlichen Ansprüche ihnen am 8. Mai 1945 zustanden und zum Zeitpunkt der Unterzeichnung dieses Abkommens zustehen.

2. Vermögensrechtliche Ansprüche, die der Deutschen Demokratischen Republik sowie Staatsbürgern und juristischen Personen der Deutschen Demokratischen Republik zustehen und die sich auf das in Absatz 1 genannte Vermögen beziehen.

Artikel 3

Dieses Abkommen gilt nicht für Vermögen, das nach dem 8. Mai 1945 für das Königreich Schweden, schwedische Staatsbürger und schwedische juristische Personen auf dem Gebiet der Deutschen Demokratischen Republik entstanden ist und auf zivilrechtlicher Grundlage verwaltet wird.

Artikel 4

1. Staatsbürger des Königreiches Schweden im Sinne dieses Abkommens sind Personen, die zum Zeitpunkt der Unterzeichnung dieses Abkommens nach den Rechtsvorschriften des Königreiches Schweden dessen Staatsbürgerschaft besitzen.

2. Staatsbürger der Deutschen Demokratischen Republik im Sinne dieses Abkommens sind Personen, die zum Zeitpunkt der Unterzeichnung dieses Abkommens, nach den Rechtsvorschriften der Deutschen Demokratischen Republik deren Staatsbürgerschaft besitzen.

Artikel 5

Die Deutsche Demokratische Republik wird die in Artikel 1 Absatz 1 genannte Nettosumme in Anbetracht der hohen Exportüberschüsse, die die Deutsche Demokratische Republik im Aussenhandel mit dem Königreich Schweden in den letzten Jahren erzielt hat, in zwei gleichen Raten an die Schwedische Reichsbank wie folgt zahlen: die erste Rate wird innerhalb von drei (3) Monaten, die zweite Rate innerhalb von neun (9) Monaten nach Inkrafttreten dieses Abkommens fällig.

Artikel 6

1. Med detta avtal är alla mellan de avtalsslutande parterna oreglerade förmögenhetsrättsliga anspråk slutgiltigt reglerade.

2. Ingen av de avtalsslutande parterna kommer att resa anspråk som regleras genom detta avtal gentemot den andra avtalsslutande parten eller att stödja sådana anspråk på något sätt.

Artikel 7

1. Anspråk avseende den i artikel 2 punkt 1 nämnda förmögenheten som efter att detta avtal trätt i kraft av en tredje stat reses mot Tyska Demokratiska Republiken skall vidarebefordras till Konungariket Sverige.

2. Anspråk avseende den i artikel 2 punkt 2 nämnda förmögenheten som efter att detta avtal trätt i kraft av en tredje stat reses mot Konungariket Sverige skall vidarebefordras till Tyska Demokratiska Republiken.

Artikel 8

Detta avtal skall bekräftas respektive ratificeras i enlighet med Konungariket Sveriges respektive Tyska Demokratiska Republikens nationella lagstiftning och träder i kraft på dagen för utväxlingen av bekräftelse- respektive ratifikationsinstrumenten som äger rum i Stockholm.

Utfärdat i Berlin den 24 oktober 1986 i två original, vart och ett på svenska och tyska språken, varvid båda texter äger lika vitsord.

Artikel 6

1. Mit diesem Abkommen sind alle zwischen den Abkommenspartnern offenen vermögensrechtlichen Ansprüche endgültig geregelt.

2. Keiner der Abkommenspartner wird Ansprüche, die durch das vorliegende Abkommen geregelt sind, gegenüber dem anderen Abkommenspartner mehr erheben oder in irgendeiner Art unterstützen.

Artikel 7

1. Ansprüche in bezug auf das in Artikel 2 Absatz 1 genannte Vermögen, die nach Inkrafttreten dieses Abkommens von Drittstaaten gegenüber der Deutschen Demokratischen Republik erhoben werden, sind dem Königreich Schweden zuzuleiten.

2. Ansprüche in bezug auf das in Artikel 2 Absatz 2 genannte Vermögen, die nach Inkrafttreten dieses Abkommens von Drittstaaten gegenüber dem Königreich Schweden erhoben werden, sind der Deutschen Demokratischen Republik zuzuleiten.

Artikel 8

Dieses Abkommen bedarf der Bestätigung beziehungsweise der Ratifikation entsprechend den innerstaatlichen Rechtsvorschriften des Königreiches Schweden beziehungsweise der Deutschen Demokratischen Republik und tritt am Tag des Austausches der Bestätigungs- beziehungsweise der Ratifikationsurkunden in Kraft, der in Stockholm stattfindet.

Ausgefertigt in Berlin am 24. Oktober 1986 in zwei Originalen, jedes in schwedischer und deutscher Sprache, wobei beide Texte gleichermaßen gültig sind.

För Konungariket Sveriges regering

Hans Corell

Für die Regierung des Königreiches Schweden

Hans Corell

För Tyska Demokratiska Republikens regering

S. Supranowitz

Für die Regierung der Deutschen Demokratischen Republik

S. Supranowitz

Vorsitzender der Regierungsdelegation
der Deutschen Demokratischen Republik

Vorsitzenden der Regierungsdelegation
des Königreiches Schweden

Berlin, den 24. Oktober 1986

Sehr geehrter Herr Vorsitzender!

Während der zwischen Regierungsdelegationen der Deutschen Demokratischen Republik und des Königreiches Schweden geführten Verhandlungen über den Abschluss eines Abkommens zur Regelung vermögensrechtlicher Fragen wurde Übereinstimmung über folgendes erzielt:

Die zuständigen Stellen der Deutschen Demokratischen Republik und des Königreiches Schweden werden nach Inkrafttreten des obengenannten Abkommens Verhandlungen über die Regelung des nichtkommerziellen Zahlungsverkehrs zwischen der Deutschen Demokratischen Republik und dem Königreich Schweden aufnehmen.

Ich bitte Sie, Herr Vorsitzender, zu bestätigen, dass der Inhalt dieses Schreibens die erzielte Übereinkunft richtig wiedergibt.

Genehmigen Sie, Herr Vorsitzender, den Ausdruck meiner vorzüglichen Hochachtung.

S. Supranowitz

Till Ordföranden i Konungariket
Sveriges regeringsdelegation

Berlin den 24 oktober 1986

Ärade Herr Ordförande!

Under de förhandlingar som förts mellan regeringsdelegationer från Tyska Demokratiska Republiken och Konungariket Sverige om att sluta ett avtal om reglering av förmögenhetsrättsliga frågor har överenskommelse träffats om följande:

Vederbörande myndigheter i Tyska Demokratiska Republiken och i Konungariket Sverige kommer, efter att ovannämnda avtal trätt i kraft, att upptaga förhandlingar om reglering av de icke-kommersiella betalningarna mellan Tyska Demokratiska Republiken och Konungariket Sverige.

Jag ber Er, Herr Ordförande, att bekräfta att innehållet i denna skrivelse rätt återger den träffade överenskommelsen.

Jag ber Er, Herr Ordförande, att mottaga försäkran om min utmärkta högaktning.

S. Supranowitz

Vorsitzenden der Regierungsdelegation
der Deutschen Demokratischen Republik

Berlin, den 24. Oktober 1986

Sehr geehrter Herr Vorsitzender!

Ich habe die Ehre, den Empfang Ihres Schreibens vom heutigen Tage, das folgenden Wortlaut hat, zu bestätigen:

„Während der zwischen Regierungsdelegationen der Deutschen Demokratischen Republik und des Königreiches Schweden geführten Verhandlungen über den Abschluss eines Abkommens zur Regelung vermögensrechtlicher Fragen wurde Übereinstimmung über folgendes erzielt:

Die zuständigen Stellen der Deutschen Demokratischen Republik und des Königreiches Schweden werden nach Inkrafttreten des obengenannten Abkommens Verhandlungen über die Regelung des nichtkommerziellen Zahlungsverkehrs zwischen der Deutschen Demokratischen Republik und dem Königreich Schweden aufnehmen.

Ich bitte Sie, Herr Vorsitzender, zu bestätigen, das der Inhalt dieses Schreibens die erzielte Übereinkunft richtig wiedergibt.“

Ich bestätige Ihnen, Herr Vorsitzender, dass der Inhalt Ihres Schreibens die erzielte Übereinkunft richtig wiedergibt.

Genehmigen Sie, Herr Vorsitzender, den Ausdruck meiner vorzüglichen Hochachtung.

Hans Corell

Till Ordföranden i Tyska Demokratiska
Republikens regeringsdelegation

Berlin den 24 oktober 1986

Ärade Herr Ordförande!

Jag har äran erkänna mottagandet av Er skrivelse av denna dag, som har följande lydelse:

”Under de förhandlingar som förts mellan regeringsdelegationer från Tyska Demokratiska Republiken och Konungariket Sverige om att sluta ett avtal om reglering av förmögenhetsrättsliga frågor har överenskommelse träffats om följande:

Vederbörande myndigheter i Tyska Demokratiska Republiken och i Konungariket Sverige kommer, efter att ovannämnda avtal trätt i kraft, att upptaga förhandlingar om reglering av de icke-kommersiella betalningarna mellan Tyska Demokratiska Republiken och Konungariket Sverige.

Jag ber Er, Herr Ordförande, att bekräfta att innehållet i denna skrivelse rätt återger den träffade överenskommelsen.”

Jag bekräftar, Herr Ordförande, att innehållet i Er skrivelse riktigt återger den träffade överenskommelsen.

Jag ber Er, Herr Ordförande, att mottaga försäkran om min utmärkta högaktning.

Hans Corell

